

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel: *Bokmålsordboka og Nynorskordboka gjennom ein generasjon*

Forfatter: Marit Hovdenak

Kilde: Nordiske Studier i Leksikografi 12, 2013, s. 229-246
Rapport fra Konferanse om leksikografi i Norden, Oslo 13.-16. august 2013

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nsil/issue/archive>

© Nordisk forening for leksikografi 2014

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsrettsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre Nordiske studier i leksikografi (1-5) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Bokmålsordboka og Nynorskordboka gjennom ein generasjon

Marit Hovdenak

The standard one-volume monolingual dictionaries *Bokmålsordboka* and *Nynorskordboka* for the two official forms of Norwegian were launched in 1986. They were edited as a joint project of the Language Council of Norway and the University of Oslo. The focus is on both orthography and definitions. The dictionaries have been available on the web since 1994, and are now both linked to word banks with full forms of updated official orthography. The last years the website has been updated, and there has been technical and also lexicographic upgrade. During 2012 there were 70 million hits. Further technical and lexicographic revision ought to be done for both books.

1. Innleiing

Dei to definisjons- og rettskrivingsordbøkene *Bokmålsordboka* (BOB) og *Nynorskordboka* (NOB) kom ut første gongen i 1986 og vart lagde ut på Internett i 1994. Bøkene kom til som eit samarbeidsprosjekt mellom Norsk språkråd og Universitetet i Oslo. Som «likeverdige allmennordbøker for dei to offisielle

målformene av norsk skriftmål» (Worren 1998:59) er dei eit tydeleg uttrykk for norsk språkpolitikk.

Grensesnittet til nettutgåvane har vorte endra dei siste åra, og det har truleg medverka til aukande bruk. I 2012 var det så mykje som 70 millionar treff på nettutgåvane.

2. Bakgrunn

Etter fleire store rettskrivingsreformer for bokmål og nynorsk frå tidleg på 1900-talet av tok språkpolitikken ei ny vending i 1964 då regjeringa oppnemnde ein komité til å «vurdere språksituasjonen og i tilfelle kome med framlegg til lovreglar og andre tiltak som kan tene til å samle krefter om å verne og utvikle norsk språk» (sitat frå den kongelege resolusjonen ved oppnemninga). Komiteen fekk namn etter leiaren Hans Vogt, rektor ved Universitetet i Oslo. Vogtkomiteen la i 1966 fram ei innstilling i seks punkt. Særleg tre av punkta var viktige i denne samanhengen. Det første punktet var stimulering av utforsking av norsk språk, med utgjeving av «gode ordbøker» og oppretting av eit «Norsk leksikografisk institutt» ved Universitetet i Oslo til dette. Det andre punktet var at prinsippet om likeverdig status for bokmål og nynorsk skulle vedtakast i lovs form. Det sjette punktet var oppretting av eit «Råd for språkvern og språkdyrkning». Det vart til Norsk språkråd, ei omdanning av det dåverande Norsk språknemnd.

Desse framlegga vart sette i verk. Norsk leksikografisk institutt og Norsk språkråd kom begge i funksjon i 1972.

Når det gjaldt «gode ordbøker», var det opplagt at det som trøngst mest, var moderne allmennspråklege ordbøker som forklarte orda og viste korleis dei blir brukte. I det norske ordboklandskapet i 1960- og 1970-åra fanst det på den eine sida mange skuleordlister. På den andre sida hadde vi dei store vitskaplege ordbokverka: *Norsk Riksmålsordbok* (1937–57) låg føre i fire band. *Norsk Ordbok* tok til å komme ut i 1950, men hadde berre komme eit lite stykke ut i alfabetet. For bokmål fanst dessutan *Tanums store rettskrivningsordbok*, med heile 300 000 oppslagsord, men snautt med forklaringar. Dei to nye institusjonane sette i januar 1973 ned ei nemnd som la planar for ei eittbands ordbok for nynorsk og ei for bokmål. Eittbands definisjonsordbøker, lenge kalla *handordbøkene* og *Norsk handordbok* som samla prosjekt, skulle fylle eit tomrom i ordboklandskapet. Det spela inn at dansk og svensk hadde nyare morsmålsordbøker av liknande type, og i prosjektfasen kom det ut ei tilsvarende for den uoffisielle normalen riksmål, *Riksmålsordboken*.

3. Prosjektet *Norsk handordbok* kjem i gang

Etter planlegging og prøveredigering kom redigeringsa i gang i 1974. Då var dei viktigaste redigeringsprinsippa fastlagde. Arbeidet gjekk føre seg frå 1974 til 1985, det vil seie i elleve år. Arbeidsstaden var Norsk leksikografisk institutt ved Universitetet i Oslo, og instituttet stod for den største delen av arbeidsinnsatsen. Kvar av dei to redaksjonane hadde òg ein redaktør

HOVDENAK

lønt av Norsk språkråd. Redaksjonane utarbeidde eit førsteutkast for kvar sin halvdel av alfabetet og bytte sidan, og såleis kunne dei bygge på arbeidet til kvarandre. Det vart orientert om progresjonen i bladet *Språknytt* og i årsmeldingane frå Norsk språkråd.

Dei to ordbøkene skulle ha dei same informasjonskategoriene: oppslagsord med eventuelle rettskrivingsvariantar, ordklasse og bøyning, uttale for visse ord, ordhistorie (etymologi) og tydingar med bruksdøme og eventuelt faste uttrykk. Redigeringsreglane for ordklasse og bøyning blir kommenterte nedanfor.

3.1. Redigeringsreglar: Bøyingsopplysningar

Ordbøkene skulle gje fullstendig informasjon om den offisielle norma i rettskriving og bøyning. Slike opplysningar kan ta stor plass sjølv om ein forkortar, ikkje minst på grunn av valfrie former. I ordbøkene var det viktig å spare plass. Difor vart det tidleg bestemt at for dei vanlegaste bøyingskategoriane av substantiv, verb og adjektiv skulle det brukast bøyingskodar, som bygde på statistiske opplysningar (Kulbrandstad 1976:8). Det vart laga kodenoklär med bøyingsmønster som vart prenta på innsida av permen. Del av kodenokkel i BOB (før 2005):

m1	stol, stolen, stoler, stolene pumpe, pumpen, pumper, pumpene
m3	bever, beveren, bevere [beverer] el. bevrer, beverne el. bevrene

Mange ord har to kodar fordi dei har valfri bøyning, mens andre ord med valfridom har ein kombinasjon av kode og bøyingsendingar eller fullformer (her frå BOB):

I pumpe f1 el. m1
penny m1 el. – el. *pence, pencene* i fl

Det var noko tvil alt i planleggingsfasen om kodesystemet var ein god idé. Kodar stiller nokså store krav til brukarane, som må slå opp i kodenøkkelen om dei ikkje kjenner ein kode, eller dei overser koden. Somme har peikt på at kodane har eit språk-pedagogisk poeng fordi dei viser systematikken i språket med regelrett bøyning for store kategoriar. Kodesystemet har opplagt både pluss- og minussider. I nettutgåvane får ein no fullskrivne bøyingsformer, jf. pkt. 9. Studien til Kola (2012) tyder på at elevar synest bøyingsopplysningane er vanskelege å forstå.

4. Kva er ulikt – kva skil ordbøkene frå kvarandre?

Éin skilnad er grunnleggjande: Det er ordbøker for kvar målform, bokmål og nynorsk. Norsk har to skriftspråksnormalar som har svært mykje sams, men som òg har kvar sine skriftkulturar.

Den mest synlege skilnaden elles er talet på oppslagsord og dermed sidetalet. BOB har ca. 65 000 oppslagsord, NOB ca. 90 000. Dei siste bokutgåvane har sidetal på høvesvis 1218 og 1478. I dei første planane var det meinингa at ordbøkene skulle

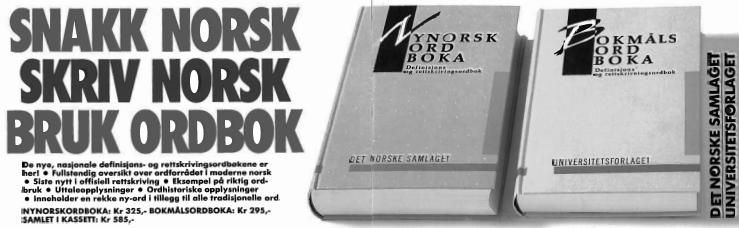
HOVDENAK

bli like store; eit utgangspunkt var at dei skulle ha minst dobbelt så mange ord som større ordlister. I forordet i BOB står det at boka skal ha med «det sentrale ordforrådet i moderne bokmål». For nynorsk skulle ein ha med noko fleire samansetningar, fordi det manglar eit verk som Tanum for nynorsk. Det er likevel ikkje heile forklaringa på den store skilnaden i talet på oppslagsord. Worren (1998) er ein forvitneleg artikkel om målføreorda i *Norsk handordbok* og om kvifor ordbøkene vart så ulike: Svaret ligg mykje i at NOB i endå større grad enn BOB var eit nybrotsarbeid, sidan det ikkje fanst noka moderne ordbok for nynorsk. I nynorsk er det heller ikkje noko skarpt skilje mellom dialektar og standardmål, og redaksjonen ville ha god dekning av dialektane. Som ein praktisk regel for å velje ut målføreord (dialektord) kom redaksjonen i NOB fram til at målføreord som er registrerte i tre fylke eller meir, burde med sjølv om dei er lite brukte i litteraturen. Ordsamlingane til Norsk Ordbok vart nytta til å velje ut desse orda. Det var altså to faktorar, noko fleire samansetningar og den ovannemnde trefylkesregelen, som gjorde at NOB vart større enn BOB.

5. Utgjeving i 1986 og seinare utgåver

Ordbøkene kom ut i februar 1986 og vart lanserte på ein pressekonferanse i Oslo. Dei kom på kvar sitt forlag, BOB på Universitetsforlaget og NOB på Det Norske Samlaget. Forlaga samarbeidde om presentasjon og marknadsføring. Ordbøkene var nesten heilt like å sjå til, i to nyansar av gult:

BOKMÅLSORDBOKA OG NYNORSKORDBOKA

Illustrasjon 1: Forlagsbrosjyre 1986.

Forlaga framheva ordbøkene som eineståande: «De nye, nasjonale definisjons- og rettskrivningsordbøkene er her! Fullstendig oversikt over ordforrådet i moderne norsk. Siste nytt i offisiell rettskrivning. Eksempel på riktig ord bruk. Uttaleopplysninger. Ordhistoriske opplysninger. Inneholder en rekke ny-ord i tillegg til alle tradisjonelle ord. NYNORSKORDBOKA: Kr 325,- BOKMÅLSORDBOKA: Kr 295,- SAMLET I KASSETT: Kr 585,-»

Nye utgåver av ordbøkene har komme etter større rettskrivingsendringar, og når oppлага har vore utselde. I 1993 kom 2. utgåva av begge to. Dei hadde no heilt ulik farge – BOB blå perm, NOB raud – som øg seinare utgåver har. I 2001 kom 3. utgåva berre av NOB; det var gjort ein del rettskrivingsendringar sidan førre utgåva. I 2004 kom 3. utgåva av BOB med ajourført rettskriving og redaksjonelle tillegg og endringar. Tillegga og endringane skreiv seg ikkje minst frå meldingar som nettbrukarar av ordboka hadde sendt inn. Det var no Kunnskapssforlaget som gav ut ordboka. Alt året etter, i 2005, kom BOB i 2. reviderte opplag av 3. utgåva, og no var det ei rettskrivingsreform som var grunnen. Norsk språkråd hadde i fleire år arbeidd

HOVDENAK

med revisjon av rettskrivinga for bokmål og nynorsk, og ei reform vart godkjend for bokmålet sin del av Kulturdepartementet i 2005. Det viktigaste i reforma var at det ikkje skulle vere sideformer lenger. I 2006 kom 4. utgåva av NOB. Det var lagt til om lag 500 nye oppslagsord, som bokmålsredaktør Boye Wangensteen hadde stilt til rådvelde for NOB-redaksjonen. I 2012 kom det ei ny utgåve berre på nett av NOB, og i den var rettskrivningsreforma for nynorsk gjennomført i oppslagsdelen av ordartiklane.

Bortsett frå tilvekst i nyord har det ikkje vore gjort store endringar i ordbøkene. BOB er noko meir oppdatert i innhaldet enn NOB.

6. På Internett frå 1994

Utviklinga i i språkteknologien kom tidleg inn og endra bruken av BOB og NOB. Ordbøkene vart lagde ut på Internett av Universitetet i Oslo alt i 1994.

Ein føresetnad for publisering på nett var at ordbøkene fanst i elektronisk form. Manuskripta til førsteutgåvene var skrivne inn på terminal og vart sette frå magnetband. Dei var lagra i eit format utvikla av Håvard Hjulstad, som hadde ansvaret for data-behandlinga av ordbøkene. Hjulstad stod òg for dataopplegget til andreutgåvene. For dei seinare utgåvene har universitetet (Dokumentasjonsprosjektet / Eining for digital dokumentasjon) hatt ansvar for dataopplegget.

Det kan nemnast at ordbøkene ikkje har vore utgjevne i anna

elektronisk format, dei har ikkje funnest på diskett eller cd-rom, heller ikkje som betalingsteneste på Internett. Eigarane har tenkt slik at sidan ordbøkene er utvikla for offentlege midlar, skal dei vere gratis å bruke for publikum.

7. Oppbygging av Norsk ordbank – fullforms ordlister

Norsk ordbank har hatt mykje å seie for den vidare utviklinga av ordbøkene. Ordbanken, som er enkle fullformsordlister for bokmål og nynorsk, var eit resultat av Taggarprosjektet ved Universitetet i Oslo. Dette prosjektet skulle utvikle ein morfoloisk og syntaktisk taggar for bokmål og nynorsk, no kjend som Oslo-Bergen-taggaren. Som eit ledd i prosjektet vart det i 1996 laga morfologiske databasar for bokmål og nynorsk (Hagen og Nøklestad 2010). Desse databasane bestod av

- BOB og NOB
- ordlister utvikla av IBM Norge
- diverse tillegg

Universitetet hadde kjøpt materialet frå IBM Norge, som hadde lagt ned språkavdelinga si. Materialet frå ordbøkene og frå IBM måtte tilpassast eit sams opplegg, og det vart supplert med diverse tillegg, m.a. vanlege feiltypar i norsk og vanlege namn, ord som er vanlege i tekster.

Ordbanken har etter kvart vorte ein sjølvstendig ressurs som

HOVDENAK

er brukt i mange språkteknologiske applikasjonar. Ordbanken er kopla til BOB og NOB for å gje rettskrivingsinformasjon, og er den viktigaste kanalen Språkrådet bruker for å vise publikum den offisielle rettskrivinga. Det er markert i Ordbanken om ei ordform er normert eller unormert (dvs. utanfor den offisielle norma).

8. Utvikling av Ordbanken og ordbøkene

Det er Språkrådet og Universitetet i Oslo som saman eig Ordbanken og ordbøkene. Eigarane har sidan 2001 hatt eit styre for Ordbanken med representantar for Språkrådet og dei aktuelle miljøa ved universitetet: Tekstlaboratoriet, Eining for digital dokumentasjon (EDD) og ordbokredaksjonane. Ordbankstyret har behandla saker og sett i gang tiltak som har med drift og utvikling å gjere:

- oppdatering og korrekturlesing av Ordbanken
- sal av fullformsordlister og anna ordbokmateriale
- nytt søkjegrensesnitt for ordbøkene
- utviklingsprosjekt (jf. pkt. 9)

Oppdatering av rettskrivinga og korrekturlesing av Ordbanken har vore nødvendig på grunn av rettskrivingsendringar og for å tilpasse oppføringane frå dei ulike kjeldene til eit eins system.

Ordbanken var ein periode til sals til kommersiell bruk, mens han var gratis for språkforskrarar. Det var då ein del firma

som kjøpte Ordbanken, og ordbankstyret la ned mykje arbeid i kontraktar o.a. I dag kan alle laste ned ordlistene gratis frå Norsk språkbank.

I det første søkjegrensesnittet for ordbøkene var søk i BOB førstevalet, nok ut frå tanken at dei fleste brukarar var ute etter opplysningar på bokmål. Det nye grensesnittet frå 2009 fekk ei ny grafisk utforming. Standardsøket vart no enkelt søk i begge ordbøkene på ein gong, av pedagogiske og språkpolitiske grunnar (Hoel 2010). Ved å klikke på bøyingskoden fekk ein no opp det generelle bøyingsmønsteret som oppslagsordet høyrde til.

9. Teknisk oppgradering 2012–2013

Universitetet og Språkrådet har dei aller siste åra arbeidd med oppgradering av Ordbanken og dermed ordbøkene. Med oppgraderinga har ein oppnådd at informasjonen som ligg i ordartiklane og Ordbanken, blir vist betre fram. Ei stor forbetring er at vi har fått bøyning også av samansetningar, ikkje berre av grunnord. Før hadde *balkong* bøyingskode, men ikkje *balkongkasse* og *luftebalkong*. Denne endringa føreset at det er rette koplingar mellom ordbok og ordbank. Særleg ved homografar må ein vere merksam på dette. Ei anna forbetring er at ein kan klikke på bøyingskoden og få opp full bøyning av oppslagsordet i eit eige vindauge. Før oppgraderinga fekk ein berre fram det generelle bøyingsmønsteret.

For å gjere ordartiklane i ordbøkene lettare å lese blir ein del

HOVDENAK

forkorta skrivemåtar løyste opp, iallfall i nettutgåva. I døma har regelen vore at oppslagsord skal skrivast forkorta, t.d. under *amerikansk*: *ein a- bil*. No står det *ein amerikansk bil*.

Å finne ordgrupper, t.d. faste uttrykk, i ordbøkene er ikkje lett, verken på papir eller nett. Difor er det lagt inn søk på uttrykk med % (prosentteikn), t.d. «i %» og «% ryggen». Det første søker gjev tilslag på oppslagsord som «*i dag*» og «*i stand*» i begge ordbøkene. Søk med % gjev flest resultat i NOB, fordi det der er plukka ut fleire tusen faste uttrykk som søkbare underoppslag, t.d. *dolke i ryggen*. Leddeling blir lagd inn i Ordbanken og kjem då inn i ordbøkene (t.d. slik at *villand* blir delt *vill|and*).

The screenshot shows the homepage of the Bokmålsordboka website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Hjelp', 'Om', 'Språkrådet', 'UiO Universitet', and 'Avansert sak'. Below the navigation bar is a search bar containing the word 'balkongkasse'. To the right of the search bar are buttons for 'Begge', 'Bokmål', and 'Nynorsk'. Underneath the search bar, the page title 'Bokmålsordboka' is displayed, along with a logo of an open book.

The main content area shows the search results for 'balkongkasse'. On the left, a list of related words is shown, including 'baldrian', 'bale', 'balineser', 'balinesisk', 'baljo', 'balkaner', 'balkansere', 'balkansk', 'balkong', and 'balkongkasse'. The word 'balkongkasse' is highlighted in blue. On the right, a detailed entry for 'balkongkasse' is shown. The entry includes the part of speech 'm1, f1 verandakasse', the definition 'verandakasse', and a table showing the singular and plural forms for both 'bestemt' and 'ubestemt' forms.

Bøyning i samsvar med gjeldende rettskriving:				
	Entall		Flertall	
	Ubestemt form	Bestemt form	Ubestemt form	Bestemt form
m1	en balkongkasse	balkongkassen	balkongkasser	balkongkassene
f1	ei balkongkasse	balkongkassa	balkongkasser	balkongkassene

Illustrasjon 2: Skjermkopi med bøyingsmønster i eige vindauge.

10. Omtale og bruk av ordbøkene

Alt året etter lanseringa kom det ein grundig fagleg omtale (Nes 1987). Nes var jamt over positiv til både ordutval, definisjonar og døme. Derimot var han kritisk til ein del uttaleopplysningar og ikkje minst til mange av etymologiane.

Worren (1998) drøfter mange sider ved emnet målføreorda i ordbøkene (jf. pkt. 4 ovanfor) og er i det heile ein viktig internrapport.

Nygaard (2006) er ei hovudoppgåve der emnet er å konstruere eit norsk ordnett basert på BOB. Det finst òg andre hovudoppgåver, masteroppgåver og andre studentarbeid som baserer seg på ordbøkene i større eller mindre grad.

Fleire redaktørar og andre norske leksikografer har skrive om emne som kjem inn på ordbøkene, m.a. Killingbergtrø (1994), Engø (1999) og Wangensteen (2010) kommenterer m.a. bruk av søkjeloggar frå ordbøkene. Fjeld (1995) peiker m.a. på skeiv representasjon av tradisjonelle mannlege og kvinnelege domene i ordbøker, og Fjeld (2009) og Vikør (2009) drøftar behandlinga av fleirordssamband.

Akø (1991) har skrive om gråsoner i norske (bokmåls)ordbøker, blant dei BOB. Trosterud (2010) stiller seg kritisk til definisjonane i ordbøkene.

Minst like viktig er bruken blant det store publikum. Oppslaga på Internett har auka mykje. Det kjem respons med forslag og rettingar frå publikum. Brukarundersøkinga til Kola (2012) seier noko om kva nytte elevar har av bøyingsopplysningsane, men ei større undersøking kunne fortelje oss meir om korleis folk bruker ordbøkene, og kva dei ønskjer seg av dei.

11. Prøveperiode med revisjon av Nynorskordboka

NOB kom som nemnt i ei ny nettutgåve i 2012 med ny rettskriving i oppslagsdelen av ordartiklane, jf. punkt 5 over. I teksta elles er det forelda rettskriving (men endringane er ikkje svært store; sideformer som gjekk ut av rettskrivinga, førekom ikkje i tydingsdelen). Denne situasjonen med berre delvis oppdatert tekst er klart uheldig. Difor prøvde universitetet og Språkrådet i 2012–2013 ut ein innhaldsrevisjon. Det skulle vere ein avgrensa revisjon med tanke på ny papirutgåve og deretter ny nettutgåve. Prøveperioden tyder på eit stort revisjonsbehov, både behov for tekniske justeringar knytte til Ordbanken og revisjon av innhaldet (Grønvik 2013). Det er svært tydeleg at verda og språket har endra seg sidan 1970-og 80-åra.

12. Ordbøkene og framtida

BOB og NOB er utvikla for offentlege midlar, og det forpliktar. Dei to eigarinstitusjonane vil at BOB og NOB og Ordbanken skal vere ei stabil, fritt tilgjengeleg og gratis publikumsteneste over Internett (forslag til rammeavtale 2012). Oppdatering må vere ei fast oppgåve, og det er betre med kontinuerleg vedlikehald enn skippertak. Ordbøkene bør etter mitt syn mest mogleg følgjast åt i utviklinga.

Nettutgåvene kan gjerast meir funksjonelle og lesarvennlege

på ulike måtar. Det er viktig å byggje ut brukarkontakten og utnytte han godt. Eit viktig framsteg er at vi har fått store korpus til støtte for redigeringa, både for bokmål og nynorsk, Leksikografisk bokmålskorpus og Nynorskkorpuset. BOB og NOB har vunne plass som dei standardordbøkene dei skulle vere, og brukarane fortener at dei blir godt oppdaterte.

Litteratur

Ordbøker

BOB = *Bokmålsordboka. Definisjons- og rettskrivningsordbok* (1986–). Oslo: Universitetsforlaget/Kunnskapsforlaget, <<http://www.nob-ordbok.uio.no/>>

1. utg. 1986: Redaksjon: Marit Ingebjørg Landrø og Boye Wangensteen
3. utg. 2005, medverkande (frå forordet): Boye Wangensteen, Ruth Vatvedt Fjeld, Christian-Emil Ore, Tone Adele Bjørnstad

NOB = *Nynorskordboka. Definisjons- og rettskrivningsordbok* (1986–). Oslo: Det Norske Samlaget, <<http://www.nob-ordbok.uio.no/>>

1. utg. 1986: Redaksjon: Marit Hovdenak, Laurits Killingbergtrø, Arne Lauvhjell, Sigurd Nordlie, Magne Rommetveit, Dagfinn Worren.
4. utg. 2006, medverkande (frå forordet): Anne Engø, Kristin Bakken, Marit Hovdenak, Jostein Stokkeland,

HOVDENAK

- Andreas Tandberg, Dagfinn Worren, Christian-Emil Ore,
Tone Adele Bjørnstad, Lars Jørgen Tvedt.
Guttu, Tor (hovedred.) (1977): *Riksmålsordboken*. Oslo: Kunnskapsforlaget.
Tanum = *Tanums store rettskrivningsordbok*. (5. utg. 1979 og
seinere utg). Oslo: Tanum – Norli / Kunnskapsforlaget.

Annan litteratur

- Akø, Jørn-Otto (1992): Gråsoner i norske ordbøker. I: Ruth Vatvedt Fjeld (red.): *Nordiske studier i leksikografi. Rapport fra Nordisk konferanse i leksikografi i Oslo, mai 1991*. [Oslo]: Nordisk forening for leksikografi, 65–75.
- Engø, Anne (1999): Bokmålsordboka og Nynorskordboka på Internett. I: *Ord om ord. Årsskrift for leksikografi nr. 5*, 9–12.
- Fjeld, Ruth Vatvedt (1995): Kvinneordboka – et kjønnsperspektiv på leksikografien. I: *Ord om ord. Årsskrift for leksikografi*, 25–30.
- Fjeld, Ruth Vatvedt (2009): Leksikografisk dokumentasjon av flerordsenheter i norsk. I: *LexicoNordica 16*, 103–118.
- Grønvik, Oddrun (2013): *Rapport om innholdsrevisjon av Nynorskordboka 1.11.2012–30.6.2013*. Oslo: Universitetet i Oslo.
- Grønvik, Oddrun & Christian Emil Ore (2014): Samvirket mellom ordbank og ordbok. I: Ruth Vatvedt Fjeld & Marit Hovdenak (red.): *Nordiske studier i leksikografi 12. Rapport fra Konferanse om leksikografi i Norden Oslo 13.–16. august 2013*.
- Gundersen, Dag (1967): *Fra Wergeland til Vogt-komiteen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hagen, Kristin & Anders Nøklestad (2010): Bruk av et norsk

- leksikon til tagging og andre språktekhnologiske formål. I: *LexicoNordica* 17, 55–72.
- Helset, Stig Jarle (1999): Definisjonar i norske ordbøker. *Ord om ord. Årsskrift for leksikografi nr. 5*, 21–31.
- Hoel, Jan (2010): Edle årganger i ny tapning. I: *Språknytt* 3, 10–11.
- Killingbergtrø, Laurits (1994): *Språket i kryssord*. Oslo: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap.
- Kola, Kjersti Wictorsen (2012): A study of pupils' understanding of the morphological information in the Norwegian electronic dictionary Bokmålsordboka and Nynorskordboka. I: *Euralex proceedings 2012*. [s.l.]: Euralex International Association for Lexicography, 672–675.
http://www.euralex.org/elx_proceedings/Euralex2012/pp_672-675%20Kola.pdf
- Kulbrandstad, Lars Anders (1976): Norsk handordbok. I: *Språknytt* 2, 7–8.
- Leksikografisk bokmålskorpus*. <<http://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/samlinger/bokmal/veiledingkorpus/>>
- Nes, Oddvar (1987): [Melding av] *Bokmålsordboka. Definisjons- og rettskrivningsordbok. Nynorskordboka. Definisjons- og rettskrivningsordbok*. I: *Maal og Minne*, 227–239.
- Norsk språkråd: *Årsmelding* 1974–2004
<http://språkrådet.no/Toppmeny/Om-oss/Aarsmeldinger/>
- Nygaard, Lars (2006): *Fra ordbok til ordnett*. [Hovedoppgave]. Oslo: L. Nygaard.
- Nynorskorpuset*. <<http://no2014.uio.no/korpuset/>>
- Universitet i Oslo og Språkrådet (2013): *Forslag til rammeavtale om vedlikehald og vidareutvikling av Bokmålsordboka og Nynorskordboka og Norsk ordbank (bokmål og nynorsk)*.
- Språkrådet: *Årsmelding* 2005–2012 <<http://språkrådet.no/Topp->

HOVDENAK

- meny/Om-oss/Aarsmeldingar/.
- Trosterud, Trond (2010): Felles leksikalske ressursar for språk-teknolog og leksikografi. I: *LexicoNordica* 17, 211–223.
- Vikør, Lars Sigurdsson (2009). Behandling av ordsamband i norske einspråklege eittbandsordbøker. I: *LexicoNordica* 16, 241–253.
- Wangensteen, Boye (2010): Ord som mange lurer på. I: *Språknytt* 2010, 1, 22–23, <http://www.sprakradet.no/Topp-meny/Publikasjoner/Spraaknytt/Arkivet/Spraknytt-2010/Spraknytt_12010/Ord-som-mange-lurer-pa/>
- Worren, Dagfinn (1981): Norsk handordbok. I: *Språknytt* 1, 17–18.
- Worren, Dagfinn (1998). Om å avgrense eit ordtilfang – soga om målføreorda i Nynorskordboka. I: Ruth E. Vatvedt Fjeld & Boye Wangensteen (red.): *Normer og regler. Festskrift til Dag Gunderson 15. januar 1998*. Oslo: Kunnskapsforlaget, 59–70.

Marit Hovdenak
seniorrådgjevar
Språkrådet
Postboks 8107 Dep
0032 Oslo
marit.hovdenak@sprakradet.no